

2018/2036(INI)

22.5.2018

RAPORTI PROJEKT

vähemustega seotud miinimumstandardite kohta ELis
(2018/2036(INI))

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Raportöör: József Nagy

SISUKORD

lk

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK 3

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

vähemustega seotud miinimumstandardite kohta ELis (2018/2036(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 2 ja artikli 3 lõiget 3,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikleid 21 ja 22,
- võttes arvesse ÜRO rahvuslikesse või etnilistesse, usulistesse ja keelelistesse vähemustesse kuuluvate isikute õiguste deklaratsiooni ja ÜRO põlisrahvaste õiguste deklaratsiooni,
- võttes arvesse Euroopa inimõiguste konventsiooni ja selle protokolle,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu rahvusvähemuste kaitse raamkonventsiooni ning Euroopa regionaal- või vähemuskeelte hartat,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee resolutsiooni nr 1985 (2014) rahvusvähemuste olukorra ja õiguste kohta Euroopas,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee resolutsiooni nr 2196 (2018) Euroopa regionaal- või vähemuskeelte kaitse ja soodustamise kohta,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee soovitus nr 1201 (1993) Euroopa inimõiguste konventsiooni lisaprotokolli kohta vähemuste õiguste suhtes,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu riigipeade ja valitsusjuhtide kolmandal tippkohtumisel 16. ja 17. mail 2005. aastal Varssavis vastuvõetud suunist nr 5 Euroopa Nõukogu ja Euroopa Liidu vaheliste suhete kohta,
- võttes arvesse OSCE 1990. aasta Kopenhaageni dokumenti ning OSCE rahvusvähemuste ülemvoliniku ja OSCE demokraatlike institutsioonide ja inimõiguste büroo välja antud arvukaid vähemuste õigusi käsitlevaid temaatilisi soovitusi ja suuniseid,
- võttes arvesse oma 13. detsembri 2016. aasta resolutsiooni põhiõiguste olukorra kohta Euroopa Liidus¹,
- võttes arvesse oma 11. septembri 2013. aasta resolutsiooni Euroopa ohustatud keelte ja keelelise mitmekesisuse kohta Euroopa Liidus²,
- võttes arvesse oma 8. juuni 2005. aasta resolutsiooni vähemuste kaitse ja diskrimineerimisvastase poliitika kohta laienenud Euroopas³,

¹ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0485.

² ELT C 93, 9.3.2016, lk 52.

³ ELT C 124 E, 25.5.2006, lk 405.

- võttes arvesse Euroopa Liidu Kohtu otsuseid ja kohtupraktikat, eelkõige kohtuasja T-646/13,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti (FRA) avaldatud ja tehtud aruandeid ja uuringuid, nagu aruanne pealkirjaga „Vähemuste hulka kuuluvate isikute austamine ja kaitse 2008–2010“,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ning kultuuri- ja hariduskomisjoni arvamust (A8-0000/2018),
- A. arvestades, et rahvus- või etnilistesse, usu- ja keelevähemustesse kuuluvate inimeste õigused on inimõiguste lahutamatu osa, mis on universaalsed, jagamatud ja iseseisvad, ja arvestades, et vähemuste õiguste kaitse ja edendamine on oluline kõigi nende territooriumil elavate inimeste vahel rahu, julgeoleku ja stabiilsuse jaoks ning sallivuse, vastastikuse austuse ja mõistmise ning koostöö edendamiseks;
 - B. arvestades, et vähemuste hulka kuuluvate inimeste õiguste kaitse võib aidata rajada Euroopale jätkusuutliku tuleviku ning aidata kaasa inimväärikuse, võrdsuse ja mittediskrimineerimise põhimõtete järgimise tagamisele; arvestades, et hüved ei ole piiratud vähemustega, sest selline kaitse ja edendamine toob stabiilsuse, majanduskasvu ja heaolu kõigile;
 - C. arvestades, et Lissaboni lepinguga on ELi esmasesse õigusesse sisse viidud mõiste „vähemuste hulka kuuluvad isikud“, mis on esimene taoline selgesõnaline viide ELi õiguse ajaloos; arvestades, et lepingu artiklis 2 selgitatakse, et „inimõiguste, kaasa arvatud vähemuste hulka kuuluvate isikute õiguste austamine“ on väärtused, mille „liit rajaneb“; arvestades, et lepingu artikkel 2 kinnitab, et „need on liikmesriikide ühised väärtused ühiskonnas, kus valitsevad pluralism, mittediskrimineerimine, sallivus, õiglus, solidaarsus ning naiste ja meeste võrdõiguslikkus“; arvestades, et uued ELi aluslepingud ei määratle mõistet „vähemused“, järgides sellega seoses rahvusvahelise õiguse lähenemisviisi;
 - D. arvestades, et Euroopa Liidu põhiõiguste hartas on sätestatud mittediskrimineerimise põhimõte; arvestades, et liikmesriigid jagavad ühiseid Euroopa Liidu väärtusi;
 - E. arvestades, et Kopenhaageni kriteeriumid on ELi ühinemiskriteeriumide osa; arvestades, et üks kolmest kriteeriumist nõuab riikidelt selgelt, et nad tagaksid demokraatia, õigusriigi, inimõigused ning vähemuste austamise ja kaitse;
 - F. arvestades, et hiljutised arengusuundumused on näidanud, et läbi tuleb vaadata ja integreerida vahendid ja protsessid aluslepingute põhimõtete ja väärtuste – mille oluline osa on vähemuste hulka kuuluvate inimeste õiguste austamine – täielikuks ja nõuekohaseks kohaldamiseks, ja et välja tuleb töötada tõhus mehhanism allesjäänud lünkade täitmiseks ning selle tagamiseks, et kogu liidus järgitakse aluslepingu põhimõtteid ja väärtusi; arvestades, et see mehhanism peaks olema tõendus põhine, objektiivne, mittediskrimineeriv, järgima subsidiaarsuse, vajaduse ja proportsionaalsuse põhimõtteid, olema kohaldatav nii liikmesriikidele kui ka liidu institutsioonidele ning selle aluseks peab olema järkjärguline käsitusviis, mis hõlmab nii ennetavat kui ka

korrigeerivat osa;

- G. arvestades, et keeled on Euroopa identiteedi lahutamatu osa ja kultuuri kõige vahetum väljendus; arvestades, et keelelise mitmekesisuse austamine on ELi põhiväärtus, mis on sätestatud näiteks harta artiklis 22 ja ELi lepingu preambulis, mille kohaselt „saades innustust Euroopa kultuurilisest, religioosest ja humanistlikust pärandist, millest on kasvanud välja inimeste puutumatute ja võõrandamatute õiguste universaalsed põhiväärtused, vabadus, demokraatia, võrdõiguslikkus ja õigusriigi põhimõte“;
- H. arvestades, et Euroopa Liidu kultuuripärand on rikkalik ja mitmekesine; arvestades, et kultuuripärand rikastab iga kodaniku elu; arvestades, et ELi lepingu artiklis 3 sätestatakse, et „liit austab oma rikkalikku kultuurilist ja keelelist mitmekesisust ning tagab Euroopa kultuuripärandi kaitse ja arendamise“; arvestades, et vähemused, kes on Euroopas koos elanud, annavad sellesse rikkalikku, ainulaadsesse ja mitmekesisesse pärandisse oma osa ning on Euroopa identiteedi lahutamatu osa;
1. tuletab meelde, et ehkki vähemuste kaitse on Kopenhaageni kriteeriumide osa nii kandidaatriikide kui ka liikmesriikide jaoks, ei ole mingit tagatist, et kui nad liikmesriikideks saavad, jäävad kandidaatriigid oma Kopenhaageni kriteeriumide raames võetud kohustuste juurde; tuletab meelde, et liidu poliitikas puudub vähemuste õiguste standard ja ühine arusaam sellest, keda saab pidada vähemusse kuuluvaks; märgib, et vähemuste määratlus puudub nii ÜRO rahvus- või etnilistesse, usu- ja keelevähemustesse kuuluvate isikute õiguste deklaratsioonis kui ka Euroopa rahvusvähemuste kaitse raamkonventsioonis (FCNM); soovib, et võttes arvesse subsidiaarsuse, proportsionaalsuse ja mittediskrimineerimise põhimõtteid, peaks selline määratlus põhinema määratlusel, mis sisaldub Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee soovitus nr 1201 (1993) Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni lisaprotokollis kohta vähemuste õiguste suhtes, kus rahvusvähemus on selliste riigis asuvate inimeste rühm, kes
- elavad selle riigi territooriumil,
 - säilitavad pikaajalised, kindlad ja kestvad sidemed selle riigiga,
 - näitavad iseloomulikke etnilisi, kultuurilisi, usulisi või keelelisi omadusi,
 - on küllaldaselt esindatud, kuigi väiksemal hulgal kui ülejäänud selle riigi või selle riigi piirkonna rahvastik,
 - tegutsevad, ajendatuna huvist hoida alal seda, mis moodustab nende ühtse identiteedi, sealhulgas nende kultuuri, traditsioonid, usu või nende keele;
2. tuletab meelde, et Euroopa Nõukogu riigipeade ja valitsusjuhtide kolmandal tippkohtumisel 16. ja 17. mail 2005. aastal Varssavis vastuvõetud suunis nr 5 Euroopa Nõukogu ja Euroopa Liidu vaheliste suhete kohta, mille kohaselt „Euroopa Liit püüab võtta asjaomased Euroopa Nõukogu konventsioonide aspektid oma pädevuse raames Euroopa Liidu õigusesse üle“;
3. märgib, et FCNMI ja Euroopa regionaal- või vähemuskeelte harta („keeleharta“) sätete osad kuuluvad ELi pädevusse, ja tuletab meelde FRA järelust, et arvestades, et liidul ei

ole üldist seadusandlikku pädevust teha otsus rahvusvähemuste kaitse kohta, võib ta „teha otsuse erinevates küsimustes, mis mõjutavad rahvusvähemustesse kuuluvaid isikuid“;

4. väljendab, et vaja on seadusandlikku ettepanekut ELi vähemuste kaitse miinimumstandardite kohta, parandamaks vähemuste olukorda kõikides liikmesriikides ja vältimaks topeltstandardeid, austades samal ajal subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtteid ning olles teinud nõuetekohase mõjuhinnangu; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et nende õigussüsteemidega garanteeritakse, et vähemustesse kuuluvaid isikuid ei diskrimineerita, ning võtma ja rakendama asjakohastel rahvusvahelistel standarditel põhinevaid sihipäraseid kaitsemeetmeid;
5. palub liikmesriikidel, kaitstes samal ajal riiklikku kodakondsust, ja palub komisjonil, edendades samal ajal Euroopa identiteeti ja ühiseid väärtusi, kaitsta rahvusvähemuste õigust säilitada, kaitsta ja arendada omaenda identiteeti ning võtta vajalikud meetmed, et tagada rahvusvähemuste tõhus osalemine ühiskondlikus, majandus- ja kultuurielus ning avalikes küsimustes;
6. palub liikmesriikidel ratifitseerida FCNM ja keeleharta ja Euroopa Liidul nendega ühineda ning järgida neis dokumentides sätestatud põhimõtteid; palub liikmesriikidel ja komisjonil hoiduda tegevustest, mis läheks vastuollu neis dokumentides sätestatud põhimõtetega; märgib, et liikmesriigid ja ELi institutsioonid peavad hoiduma vastu võtmast õigusakte ja haldusmeetmeid, mis nõrgestavad või kahjustavad vähemuste hulka kuuluvate isikute õigusi;
7. tuletab meelde, et välja tuleb töötada rahvus- või etnilistesse, usu- ja keelevähemustesse kuuluvate isikute õiguste kaitse ühised ja miinimumstandardid, võttes arvesse parimaid tavasid, mida on juba liikmesriikides kasutatud, näiteks Itaalias (Alto Adige / Lõuna-Tirool), Saksamaal (Schleswig-Holstein) või Soomes, järgides heanaaberlikkuse, sõbralike suhete ja liikmesriikide vahelise koostöö menetluspõhimõtteid ning tegutsedes rahvusvaheliste standardite ja normide rakendamise alusel; tuletab meelde võetud kohustuste täitmist ja OSCE raames arendatud põhimõtete rakendamist, eelkõige selle temaatilistes soovitusetes ja suunistes; tuletab meelde, et komisjon on asjaomaseid standardeid juba Kopenhaageni kriteeriumide kontekstis Ida- ja Kesk-Euroopa riikide, Küprose, Malta, Bulgaaria, Rumeenia, Horvaatia ja praeguste kandidaatriikidega peetud ühinemisläbirääkimiste ajal arvesse võtnud;
8. märgib, et vähemuste hulka kuuluvad isikud on õiguskaitsevahendite kasutamise õiguse mõttes erikategoorias ja neil on konkreetsed vajadused, mis tuleb rahuldada, kui soovitakse saavutada täielikku ja tõhusat võrdsust, ning et nende õigusi tuleb austada ja edendada, sealhulgas õigust vabalt väljendada, säilitada ja arendada nende kultuurilist või keelelist identiteeti, ilma et neid nende tahte vastaselt assimileerida püütaks;
9. palub liikmesriikidel edendada sõbralikke ja stabiilseid omavahelisi suhteid, eelkõige piirialadel, kus räägitakse rohkem keeli ja kus võib olla erinevaid kultuure;

Rahvusvähemused

10. märgib, et rahvusvähemused on vähemuste hulka kuuluvate isikute rühmad, kes on elanud samal territooriumil ja jaganud ühist identiteeti, mõnedel juhtudel

piirimuudatuste tõttu, muudel juhtudel selle tõttu, et nad on piirkonnas pikka aega elanud ja suutnud seal oma identiteedi säilitada; palub liikmesriikidel ja komisjonil kaitsta rahvusvähemuste kultuurilist ja keelelist identiteeti ning luua tingimused selle identiteedi edendamiseks; viitab olulisele rollile, mis võib piirkondlikel ja kohalikel ametiasutustel ELis rahvusvähemuste kaitsmisel olla, ja leiab, et administratiivsel ümberkorraldamisel ja territoriaalsete piirkondade moodustamisel ei tohi olla nende jaoks negatiivseid tagajärgi;

11. märgib, et rahvusvähemuste hulka kuuluvatel isikutel on õigus kasutada täielikult ja tõhusalt oma inimõigusi ja põhivabadusi nii, et neid ei diskrimineerita mingil viisil ja nad on seaduse ees täiesti võrdsed;

Kultuurilised õigused

12. märgib, et ELi kultuuripärandi hoidmine on liikmesriikide ühine huvi; palub ELi institutsioonidel ja liikmesriikidel toetada, tugevdada ja edendada rahvusvähemuste kultuurilisi õigusi;
13. palub komisjonil ja liikmesriikidel tunnustada rahvusvähemuste panust liidu kultuuripärandisse, tugevdada dialoogi rahvusvähemuste esindajatega ning määrata kindlaks kooskõlastatud poliitika ja tegevused nende kultuuri säilitamise ja arendamise säästvaks haldamiseks ning neid rakendada;
14. palub komisjonil ja liikmesriikidel kaasata ja toetada rahvusvähemusi ning nende esindajaid teadmiste ja oskuste edendamisel, mis on vajalikud selleks, et kaitsta kultuuripärandit, hoolitseda selle eest kestlikult ja seda arendada, ning mis tuleks anda edasi tulevastele põlvkondadele; palub liikmesriikidel ja komisjonil luua konkreetsed kultuurifondid regionaal- ja vähemusõiguste esindajatele nii horisontaalsel kui ka vertikaalsel tasandil ning neid säilitada;
15. rõhutab asjaolu, et meedial on seoses kultuuriliste ja keeleliste õigustega keskne osa; tuletab meelde, et võime saada ja avaldada teavet keeles, mida mõistetakse täielikult ja mille abil suheldakse, on avalikus, majandus-, ühiskonna- ja kultuurielus võrdsel ja tõhusa osalemise eeltingimus; märgib sellega seoses, et erilist tähelepanu tuleb pöörata maapiirkondades ja äärealadel elavate rahvusvähemuste hulka kuuluvate isikute vajadustele;
16. palub liikmesriikidel ja komisjonil tagada, et meedia saaks tegutseda sõltumatult ja ilma diskrimineerimiseta vähemuskeeltes, arvestada rahvusvähemustega meediateenuste litsentsimisel või privatiseerimisel, sealhulgas tele- ja raadioringhäälinguorganisatsioonide määramisel, tagada asjakohased omavalitsemise vahendid vähemusi esindavatele organisatsioonidele, et suurendada nende ühtekuuluvustunnet ja identifitseerimist nende asjaomaste vähemusrühmadega, ja juhtida enamuse tähelepanu nende identiteetidele, keeltele, ajaloole ja kultuuridele;
17. palub liikmesriikidel ja komisjonil hoiduda poliitilistest ja õigustoimingutest ning poliitikast, mille eesmärk on näha ette piiravad meetmed, nagu subtiitrite ja/või tõlkimise kohustused ning kohustuslikud kvoodid ametlikes keeltes programmidele; palub liikmesriikidel ja komisjonil lubada ja soodustada regionaal- või vähemuskeelse meedia, samuti elektrooniliste suhtluskanalite olemasolu; palub liikmesriikidel ja

komisjonil tagada asjakohased rahastamisvahendid või toetused rahvusvähemusi esindavatele organisatsioonidele ja meediale, pidades silmas nende piirkondlikke eripärasid ja vajadusi;

Õigus haridusele

18. märgib, et haridus on sotsialiseerimise ja arengu keskne element ning et emakeelse hariduse järjepidevus on nende kultuurilise ja keelelise identiteedi säilitamise jaoks elutähtis; märgib, et kui vähemuskeeles pakutava hariduse puhul puudub ühtne parimate tavade mudel, mis sobib kõikidele rahvusvähemustele;
19. palub liikmesriikidel ja komisjonil edendada ja toetada rahvusvähemuste räägitavate keelte ametlikku kasutamist territooriumidel, kus nad elavad, kohalikul või piirkondlikul tasandil, kooskõlas FCNMI ja keeleharta põhimõtetega, võttes samal ajal arvesse, et regionaal- ja vähemuskeelte kasutamise kaitse ja julgustamine ei tohiks tuua kahju ametlikele keeltele ja nende õppimise kohustusele;
20. palub liikmesriikidel ja komisjonil tagada, et rahvusvähemuste hulka kuuluvatel isikutel on õigus ja piisavad võimalused saada vähemuskeelset haridust ning õpetust nende emakeeles nii avalikes kui ka eraharidusasutustes; palub liikmesriikidel kujundada sobiv hariduspoliitika, pidades silmas õigust vähemuskeelsele haridusele ja rahvusvähemuste vajadusi; palub liikmesriikidel ja komisjonil lisada võõrkeelte õpetamise parimad tavad ametlike keelte õpetamise metoodikasse, kui tegemist on vähemuskeeles haridust pakuvate koolide õppekavadega; märgib, et liikmesriigid peaksid tagama, et nii regionaal- või vähemuskeelt kui ka ametlikku keelt õpetatakse asjakohaseid meetodeid kasutades;
21. palub liikmesriikidel määratleda regionaal- või vähemuskeele õppimise eelistatavad lävendid; palub liikmesriikidel ja komisjonil tagada, et rahvusvähemuste hulka kuuluvatel inimestel, kes elavad maapiirkonnas või hajaasustustes, on õigus omandada haridus vähemuskeeles, näiteks nende emakeeles; palub liikmesriikidel ja komisjonil tagada, et haridusreformid ja -poliitika ei piiraks õigust saada vähemuskeelset haridust;
22. palub liikmesriikidel ja komisjonil tagada haridussüsteemides vähemus- ja regionaalkeelte jaoks vertikaaltasandil integreeritud toe kättesaadavus, luues eelkõige liikmesriikide haridusministeeriumides ja komisjonis üksused, kes vastutavad koolide õppekavadesse vähemus- ja regionaalkeelse hariduse lisamise eest; palub liikmesriikidel ja komisjonil tagada vähemuskeelte katkematu õppe eelkoolist kuni kolmanda taseme hariduseni;
23. märgib, et õpetajate koolitamine ja kvaliteetsete õpikute kättesaadavus on olulised eeltingimused, et tagada õpilastele kvaliteetne haridus; märgib, et vähemuskeelte õpetamisega seotud üldiselt tuntud probleem, millega tuleb tegeleda, on kvaliteetsete õppematerjalide ja kvalifitseeritud keeleõpetajate ebapiisav kättesaadavus; märgib, et mitmemõõtmeline ajaloo õpetamise nõue peaks kehtima nii vähemuste kui ka enamuste kogukondade koolides;

Keelelised õigused

24. märgib, et keel on vähemuste kultuurilise identiteedi ja inimõiguste oluline aspekt;

palub liikmesriikidel võtta seda õiguslikku aspekti arvesse, et tagada õigus kasutada vähemuskeelt suletud või avalikes kohtades ilma mis tahes diskrimineerimiseta, ning kaitsta keelelist mitmekesisust liidus; palub komisjonil tugevdada oma kava, mille eesmärk on edendada regionaalkeelte õpetamist ja kasutamist kui võimalikku vahendit, millega võidelda ELis keelelise diskrimineerimise vastu, ning edendada keelelist mitmekesisust;

25. märgib, et lisaks oma 24 ametlikule keelele on EL kodus 60 teisele keelele, mis kuuluvad samuti ELi kultuuri- ja keelepärandisse ning mida kõnelevad 40 miljonit inimest konkreetsetes piirkondades või konkreetsetes rühmades; märgib, et Euroopa Liidu mitmekeelsus on rahvusvaheliste organisatsioonide tasandil ainulaadne; märgib, et mitmekeelsuse põhimõte on sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste hartas, mis kohustab ELi austama keelelist mitmekesisust ning toetama Euroopa rikkalikku keele- ja kultuuripärandit keeleõppe ja keelelise mitmekesisuse edendamise kaudu;
26. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles lubama ja edendama, pidades silmas haldusasutusi ja avalik-õiguslike teenindusorganisatsioone, regionaal- või vähemuskeelte kasutamist praktikas, kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega, näiteks ühelt poolt eraisikute ja organisatsioonide ning teiselt poolt avalik-õiguslike asutuste vahelistes suhetes; palub liikmesriikidel muuta teave ja avalikud teenused neis keeltes kättesaadavaks, sealhulgas internetis ja piirkondades, kus rahvusvahemused on traditsiooniliselt esindatud; julgustab kohalikke omavalitsusi tagama regionaal- ja vähemuskeelte kasutamist; julgustab liikmesriike kasutama suunistena liikmesriikides juba olemasolevaid häid tavasid;
27. palub liikmesriikidel ja komisjonil tagada, et ohutuse ja julgeoleku tähistused ja märgistused, olulised kohustuslikud juhised ja kodanike jaoks olulised avalikud teadaanded, mille on esitanud kas ametiasutused või erasektor, samuti kohanimed ja topograafilised tähised, on kirjutatud korrektselt ja on kättesaadavad asjaomases piirkonnas tavaliselt kasutatavates keeltes, sealhulgas viitadel, millel on teave linnapiirkondadesse sisenemise või sealt väljumise kohta, ning kõigil muudel teavet andvatel liiklusmärkidel;
28. märgib, et regionaal- ja vähemuskeelte visuaalne kujutamine – liiklusmärgid, tänavanimed, haldus-, avalik-õiguslike ja kommertsasutuste nimed, jne – on oluline selleks, et edendada ja kaitsta rahvusvahemuste õigusi, kuna see kajastab regionaal- ja vähemuskeelte elulist kasutamist ja aitab sellele kaasa, julgustades rahvusvahemuste hulka kuuluvaid isikuid kasutama, hoidma ja arendama oma keelelist mitmekesisust, identiteeti ja keelelisi õigusi, väljendama oma paljurahvuselist kohalikku identiteeti ning tugevdama omanditunnet kohalikus või piirkondlikus kogukonnas elavatesse rühmadesse kuuluvate inimestena;
29. palub liikmesriikidel võtta meetmeid, et vältida halduslikke ja finantstakistusi, mis võiksid keelelist mitmekesisust Euroopa ja riiklikul tasandil viivitada ning takistada rahvusvahemuste hulka kuuluvate isikute keeleliste õiguste kasutamist ja kohaldamist;

Kokkuvõte

30. palub komisjonil koostada tegevuskava vähemuste kaitse miinimumstandardite kehtestamise kohta; soovitab, et see tegevuskava peaks hõlmama mõõdetavaid vahe-

eesmärke korrapärase aruandlusega ja see peaks koosnema vähemalt

- liikmesriikide häid tavasid kajastavate suuniste koostamisest, tehes seda koostöös vähemuste õiguste kaitsega seotud erinevate sidusrühmadega,
- komisjoni soovitusel, võttes arvesse olemasolevaid riiklikke meetmeid, subsidiaarsust ja proportsionaalsust,
- seadusandlikust ettepanekust võtta eespool nimetatud punktide alusel vastu direktiiv vähemustega seotud miinimumstandardite kohta ELis;

o
o o

31. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.